

A "SZENT SZÖVETSÉG EURÓPÁJA"

1814/15. bécsi kongresszus – Cél: a forradalmak elkerülése, restauráció, Európa visszarendezése – **egyensúlyi helyzet teremtése** – tehát a megerősödött Oroszo. visszaszorítása, Ausztria és Porosz. megerősítése, Francia. mérsékelt gyengítése

Területi rendelkezések:

- Belgium és Hollandia egyesítése: Németalföldi királyság.
- Ausztria lemond Belgiumról, megkapja Velencét, Dalmáciát.
- Poroszország megkapja Svéd-Pomerániát, Szászország egy részét.
- Oroszország megkapja Finnországot, Besszarábiát és a varsói hercegség keleti részét.
- Ausztria és Poroszország osztozott Lengyelország maradákn.
- Anglia tengeri hatalmához kap stratégiai pontokat: Málta, Helgoland, Ceylon, Fokföld.
- Svájc függetlenségét szavatolják.
- Itália szétagoltsága megmarad.
- Megszűnik a német-római császárság, helyette német államszövetség
- Osztrák császárság kialakulása.

1815. Szent Szövetség megalakulása: orosz (I. Sándor) - osztrák (I. Ferenc) - porosz (III. Frigyes Vilmos). csatlakozik hozzá a kontinens több jelentős uralkodója, kivéve az angol, török uralkodó és a pápa.

Célok:

- **restauráció** (a forradalom előtti viszonyok helyreállítása) - Feudális állameszmény.
- **legitimitás** (a régi dinasztiák hatalmának helyreállítása, Franciaországban a Bourbon-monarchia visszaállítása)
- **intervenció** (beavatkozás elve) 1820 - troppai kongresszus, amennyiben a szövetség bármely országában forradalom törne ki, fegyveres segítő beavatkozást vállalnak a többiek.
- "szent" szóhasználattal a vallási fogalom visszaültetése a polgári államba. – vallás segítségével : a liberális és nemzeti eszmék elleni harc
- **cenúra** - hadüzenet: az alkotmányosságnak, a népképviselőnek, a sajtó- és lelkiismereti szabadságnak

Nemzeti mozgalmak a Szent Szövetség rendszere ellen:

- 1820-23 spanyolországi forradalmak: a liberális katonák követelték az 1812-es alkotmány visszaállítását. – a Szent Szöv. leverik
- 1820. piemonti és nápolyi megmozdulások – az osztrákok leverik (carbonarik földalatti mozgalma megmarad)
- 1821-29. görög szabadságharc: a török szultán oldalán Mohamed Ali egyiptomi pasa avatkozott be, a görögök oldalán pedig az orosz cár – köv.: az orosz térdnyerés ellensúlyozására az angolok és a franciák az oroszok oldalán beléptek a háborúba, így a békekötésnél érvényesíteni tudták érdekeiket az oroszok rovására.
- 1829. drinápolyi béke: létrejött a független görög állam.

Franciaország: 1830-as párizsi forradalom

- XVIII. Lajos (1815-24) – a kivégzett király öccse
- Napóleon rendszerét tarja fenn

- Elismerte a forradalom alatt végbement változásokat: törvény előtt egyenlőség, választójog
- Uóda. X. Károly (1824-1830) - Az egykori emigránsok kártalanítása
- Az egyház hatalmának növelése –köv.:
- 1830. július: a parlament feloszlatása – köv.: forradalom
- Lajos Fülöp uralomra jutása: - új alkotmányt adott:
- Cenzúra eltörlése
- választók számának növelése
- a hatalom a pénzarisztokrácia kezébe került
- a polgárság érdekeinek megfelelő alkotmányos királyság alakult -polgárkirályság
- jelentősége: FRO. Kilépett a Szent Szövetségből

Forradalmi hullám

- Németalföldi királyság: 1830. augusztus Brüsszeli felkelés – köv.: Belgium létrejötte (a nagyhatalmak elismerik a semleges Belgiumot)
- Itália és Németország: nemzeti és liberális jellegű megmozdulások –ezeket leverték
- De: 1834. Vámszövetség létrejötte – Poroszország vezetésével
- A lengyel szabadságharc: I. Miklós Lengyelország látszatfüggetlenségének is véget vetett.
- 1825. Oroszország: dekabrista felkelés – liberális katonatisztek felkelése
- cél: alkotmány + jobbágyfelszabadítás - leverik
- 1831. január: Lengyel felkelés – élén: Bem József, Henryk Dembinsky – vereséget szenvedtek Paszkievics orosz seregétől
- a vereség okai: nem egységes a mozgalom + nem állította maga mellé a parasztságot – nem ígért jobbágyfelszabadítást
- Jelntősége: a lengyelek felkelése megakadályozta az intervenciót Nyugat felé (Belgiumban és Franciaországban így sikeres a mozgalom)
- A mozgalmak jelentősége: A Szent Szövetség rendszerének a megingása

A korszak uralkodó eszméi

- **Liberalizmus:** Az elnevezés a latin liber, szabad szóból származik, spanyol katonatisztek 1820-as felkelése után terjedt el, a szabadság híve értelemben használva. A XIX. század uralkodó eszmerendszere. A kapitalista vállalkozó polgárság ideológiája. Politikai eszménye a polgárok olyan szabad állama, amelyben a törvényeket a választott képviselőkől álló parlament hozza. A törvények végrehajtása a parlamentnek felelős miniszterek feladata. A polgári államban megvalósulnak a polgári szabadságjogok.
- **Nacionalizmus:** a latin nemzet szóból, a francia forr. terjesztette el. A társadalom alapvető egysége a nemzet. A nacionalizmus célja a polgári nemzeti államok létrehozása. A nemzethez való tartozás alapja a közös szülőföld, a közös nyelv, a közös hagyományok, szokások. A független polgári nemzetállam megteremtésének első lépése a nemzeti kultúra megteremtése.
- **Konzervativizmus:** A gyors változások tagadásaként jelentkező ideológia. A liberalizmus alternatívjaként a hagyományos értékeket megtartó, az erőszak nélküli, fokozatos fejlődést képviselő magatartás. Főleg Angliában jelentkezett, mivel itt nem radikális átalakulással, hanem reformokkal, szerves fejlődés eredményeképpen alakult ki a polgári rendszer.